

Ez is megér egy filmet!

írta: Ambach Mónika és Kovács Attila

A Zentrumnak az a törekvése, hogy a magyarországi németeknek egy platformot biztosítson arra, hogy az értékeiket archiválhassák és megmutathassák. Azonban van egy másik célja is, aminek az az alapja, hogy ami ma aktuális, az holnap archív.

Ha létre akarok hozni olyan képzőművészeti, irodalmi vagy filmes alkotást, ami érinti, bemutatja, vagy megőrökíti a kisebbség értékeit, az pár év múlva már archívum vagy tabló az elmúlt évek látásmódjáról. Tehát, amikor nekiállunk egy Abgedreht film elkészítésének, akkor tudnunk kell, hogy a film alcíme akár az is lehetne: “Ezt gondolták a fiatalok a magyarországi németekről 2009-ben!”.

Ha bemutatok egy témát, akkor azt vagy képben, vagy hangban kötnöm kell a magyarországi németek kultúrájához, nyelvéhez vagy történelméhez. A cél, hogy bárki számára felismerhető legyen a milió.

Az Abgedreht filmekben magyarországi német motívumokat szeretnénk látni: dialektusban beszélő nagymamákat, nagypapákat, vagy éppen fiatalokat. Szeretnénk újévi köszöntőket, népszokásokat és az azokhoz kapcsolódó meséket, mondókákat. Szeretnénk látni, hogyan éltek a magyarországi németek 50 vagy 100 évvel ezelőtt, vagy hogyan élnek ma.

Érdekes történeteket mesélhetnek régi szerszámok, ruhák, bútorok. Ma még az a kivételes lehetőség is adott, hogy olyan bácsikat és néniket szólaltassunk meg, akik népviseleti ruhát viseltek egykoron, és még élénken emlékeznek azokra az időkre, amikor még otthon sütötték a kenyeret és a hátsó udvar kacsák, lovak, csibék és tehének hangjától volt hangos.

Szeretnénk látni és hallani a németek hangszereit, vagy megismerni az ünnepeiket, a személyes történeteiket. Ugyanígy érdekes lenne egy mai fiatal találkozása ezekkel a kulturális és történelmi dolgokkal.

Nemcsak a falun éltek és élnek magyarországi németek, hanem a városokban is. Számos ismert zeneszerző, építész német származású. Az ő munkásságuk is megér egy-egy filmet.

Attól, hogy valami osztrák, német vagy svájci, még nem feltétlenül része a magyarországi német kultúrának. Egy tiroli tánc, vagy egy "dirndl" ruha nem egyértelműen képezi a magyarországi német kultúra részét. Természetesen színesítheti a műsort, akár csak az esti báli zenekar. És bár lehet, hogy valamennyi fellépő magyarországi német származású, de ez mégsem a magyarországi német kisebbség kultúrájának megőrzése. Azonban a különbségek vagy az egyezések bemutatása már alapja lehet egy elbeszélésnek.

Azokat a dolgokat kezeljük kiemelten, amelyek lokálisan, vagy néprajzi tekintetben a nagy-, déd- vagy ükszüleink hétköznapijait vagy hagyományait tükrözik, illetve amelyek a jelenben is meghatározzák a német származású emberek életét.

Azt szeretnénk, ha minden filmben lennének, kifejezetten a németséghez köthető részletek, érdekességek, furcsaságok, vicces vagy megindító apróságok, amik a nézők számára újdonságként vagy új ismeretként jelennének meg.

Ha azt mondjuk, hogy magyarországi németek, akkor mindenkinek megvannak a sztereotípiái erről a népcsoportról. Azt szeretnénk, ha ezeknek a sztereotípiáknak a mentén, vagy ezekkel szemben mutatnánk be motívumokat, jellemzőket, amelyek színesíthetik a nemzetiségről kialakult képet.

Fémjelezze a te neved a magyarországi német filmes archívum legkiemelkedőbb darabjait. Lehetőséget szeretnénk neked nyújtani, hogy rögzítsd, formába öntsd, bemutasd és megőrizd azt, amit a német kisebbség életéből látsz.